

культурних механізмів конститування суб'єктивності як конкретно-історичної. Це дозволяє, отримавшись від презумпції анти-психологізму класического постмодернізму, реконструювати соціокультурно і історически детермінованого, а значить, несущого міфологіческу нагрукку суб'єкта – суб'єкта архетипического. Неудивительно, что этим архетипом будет Архетип Великой Матери, несущий причиняющую нагрукку относительно текста, с одной стороны, и являющийся адресатом, с другой. Посредником этого диалога является сам поэтический текст – ввиду его мужественных черт назовем его сыном – в рамках отцовского символического закона обходящего эдипову ситуацію.

Все вышесказанное позволяет сделать следующие выводы: в поэтическом тексте, безусловно, присутствует такое понятие, как смерть автора, обезличивающее произведение, но это никак не обрывает возможности идентификации с эффект-субъектами этого текста, конституирующими новую сущность. Таким образом, смерть автора не влечет за собой смерти пола. Можно сказать, что автор беспол, и его уход – это только уход атрибутики его бытия, в то время как само его присутствие остается. Будь то женщина-поэт или мужчина, в своем стихотворении каждый из них находит и играет соответствующую роль. Именно поэтому было бы заблуждением полагать, что активное участие женщин в поэзии является результатом их эмансипации или маскулинизации. Это новый путь реализации их женственной сути, обусловленный мифологической картиной культурно-исторической ситуации в стране.

Источники и литература

1. Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. Пер. с фр. / Сост., общ. ред. и вступ. ст. Г. К. Косикова. – М.: Прогресс, 1989 – 616 с.
2. Винарская Е.Н. Выразительные средства текста (на материале русской поэзии): учебное пособие для студентов пединститутов по спец. «Рус. яз. и лит.». – М.: Высш. шк., 1989. – 136 с.
3. Гурко Е. Тексты деконструкции. Деррида Ж. *Differance*. – Томск: Издательство “Водолей”, 1999. – 160 с.
4. Журавлев А.П. Фонетическое значение. СПб, 1974. – 243 с
5. Кристева Ю. Избранные труды: разрушение поэтики / Пер с франц. – М.: РОССПЭН, 2004. – 656 с.
6. Николчина М. Значение и матерубийство. Традиция матерей в свете Юлии Кристевой. Перевод с англ. З.Баблюяна. – М.: Идея-Пресс, 2003. – 180 с.
7. Постмодернизм. Энциклопедия.– Мн.: Интерпрессервис; Книжный Дом. 2001.– 1040 с.
8. Роберт А.Джонсон. Она. Глубинные аспекты женской психологии. Пер. с англ. - В.Мершавка: Фолио, Харьков, 1996. – Институт общегуманитарных исследований, М., 1996. – 123 с.
9. Шепелева С.Н., Батов В.И., Петров В.М. Психолінгвістический анализ поэтического творчества. // Вопросы психологии. – 1998. – №1. – С. 84 – 90.
10. Юнг К.Г. Либи́до, его метаморфозы и символы. – СПб.: Восточно-Европейский институт психоанализа, 1994. – 416 с.

Нікітченко О.В.

ФРАЗЕОЛОГІЧНА МІКРОСИСТЕМА «СПРИЙНЯТТЯ ЛЮДИНОЮ ЧАСУ» В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ

Дослідники фразеології неодноразово звертали увагу на її нерозривний зв'язок з гуманітарним, емоційно-духовним життям народу-творця. Так, А.М.Емірова пише: «Фразеологія покриває переважно ті ділянки дійсності, які безпосередньо пов'язані з людиною, з її баченням, оцінкою реалій, з психічними особливостями особистості–пізнавальними процесами, емоційно–вольовою стороною психіки, індивідуально–типологічними особливостями особистості тощо [1, с.29–30].

Отже, не випадково, що найчастіше об'єктом дослідження фразеологічної ідеографії стає ідеографічне поле «Людина», яке вважається прибічниками ідеографічного опису фразеології мови центральним у системному вивченні фразеології (монографії В.М.Мокієнка, Ю.Ф.Прадіда, А.М. Емірової, Бабкіна О.М., Гвоздарьова Ю.О. та ін.).

Однак, незважаючи на бурхливий розвиток фразеології другої половини ХХ століття та в останні роки, все ще залишається відкритою проблема ідеографічного опису фразеологічних мікро- та макросистем як на матеріалі однієї мови, так і за допомогою матеріалу споріднених і неспоріднених мов і, відповідно, укладання фразеологічних словників ідеографічного типу, що присвячені окремим фразеологічним мікросистемам.

Варто зазначити, що початки детального опису порівняльно-зіставного аналізу споріднених мов є у монографіях Ю.Ф.Прадіда «Фразеологічна ідеографія (Проблематика досліджень)» [8], В.М. Мокієнка «Слов'янська фразеологія»[7].

Метою роботи стало дослідження фразеологічної мікросистеми «Сприйняття людиною часу», оскільки, як стверджують сучасні філософи, «время–форма осуществления бытия, обеспечивающая длительность существования бытия и последовательность смены его состояния» [3, с.153]. «Час – форма здійснення буття, що забезпечує протяжність існування буття й послідовність зміни його стану».

З огляду на це ми використовували не лише лінгвістичні категорії, а й поняття філософії й психології.

Для побудови мікросистеми використано ієрархічну структуру ідеографічної класифікації фразеологічних одиниць (далі–ФО) запропоновану Ю.Ф.Прадідом: синонімічний ряд → семантична група → семантичне поле → тематична група → тематичне поле → ідеографічна група → ідеографічне поле [6, с.40].

Проведений нами зіставний аналіз дає підстави стверджувати, що семантична група «Сприйняття швидкості часу» на матеріалі українських ФО реалізується безпосередньо через синонімічні ряди, а в англійській мові ФО семантичної групи реалізуються через наявність синонімічних груп. ФО мають такі значення:

а) дуже швидко/ швидко: **алюр три хрести.**– Алюр три хрести, - схопив дід палку і почвалав до сільради (Кучер) ; **не вспієш оком моргнути (не встигнеш, не встиг, не вспів) [і] оком моргнути (змигнути) [як].** – Не встигнеш оком моргнути, як його стільки нашевкається, що «рятуйте» кричатимеш; **як одна година.** – Ти-

ждень минув, як одна година; як (мов, **ніби і т. ін.**) **із батога (бича) тріснув (тряснув, ляснув і т. ін.)**. – Тиж-день минув, як із батога тріснув, у звичайній домашній роботі, яка ніколи не переводиться (Маковей); **by leaps and bounds**. – The crisis grew rapidly worse, with banks collapsing, industry shutting down, and unemployment increasing by leaps and bounds (Foster) (букв. Криза почала швидко розвиватися: банки стали банкрутами, зменшувалися темпи виробництва, зменшувалися темпи виробництва, безробіття зростало не по днях а по годинах); **(as) quick as a flash (as lightning, as thought)**. – I'd change my plans inside out quick as lightning if I found somebody who didn't want me to leave town (Coldwell) (букв. Я змінив би свої плани блискавично, як би знайшов когось, хто не бажав, щоб я залишив місто).

б) моментально, відразу ж, зупинки: **в один дух, одним (єдиним) духом**. – Він аж задихався, наговоривши стільки одним духом (Франко); **all at once**. – ... You can't become prime minister all at once (Shaw) (букв. Ти не зможеш стати прем'єр – міністром за одну мить).

Семантична група «Сприйняття послідовності часу» реалізується за допомогою 104 ФО в українській мові та 52 ФО англійській мові з таким значенням:

а) дуже давно: **за давніх – давен**. – Так, танець за давніх – давен На меті мав благочестя (Леся Українка); **во дні они**. – Старенька сестро Аполона, Якби ви часом хоч на час Придубали – таки до нас Та, як бувало во дні они, Возвисили б свій божий глас до оди (Шевченко); **from time out of mind**. – They're an old Family, sir, lived 'ere time out o' mind (Aldington) (букв. Пане, це давня родина, вони живуть тут з давніх – давен).

б) починатися, закінчуватися: **день у день (крізь день, при дні)**. – На високій бессарабській полонині день у день котиться брудна хвиля овечої отари (Коцюбинський); **зживати чужого віку**. – Ганнуса... і собі вкинула: - Бач, яка! Чужого віку заживає! Хай би вже вмирала собі! (Григоренко); **від (з) зорі до зорі**. – Рішив Василь найнятися у робітники. Це означало роботу від зорі до зорі, але цього не боявся Василь (Хотке-вич); **літа обсіли**. – Ой лишенько же тяжке: літа обсіли чоловіка! – усміхнулась мати (Головка); **bright and early, coll.** – Bright and early, he said (O'Hara) (букв. «Ні світ ні зоря», - сказав він); **first and foremost**. – 'Never forget, Alf, that art is first and foremost a moral force, she remarked once to her pupil (White) (букв. Ніколи не забувай, Альфе, що мистецтво наперед усе є моральною, а не фізичною силою); **rise with the lark**. – All right, darling. But don't be too late. Remember that Tom's got to rise with the lark (Maugham) (букв. Гаразд, милий. Тільки не запізнюйся і пам'ятай, що Том встає до схід сонця).

Семантична група «Сприйняття тривалості часу» реалізується в 105 українських ФО та 26 англійських і послідовно зберігає таке значення:

- дуже довго, довго/недовго: **від (до) [самої зорі]**. – Стриба Рябко, вертить хвостом, Неначе помелом, І знай, дуренький, скалить зуби та лиже губи. Уже ж, бач думає він, не дурно це в дворі Од самої тобі зорі Всі панькаються коло мене (Гулак – Артемовський); **до грецьких календ**. – Все інше фрази, обіцянки, відкладання до грецьких календ; **без року (году) тиждень (неділю, три дні)**. – А я на заводі, як каже майстер Масенко, без року тиждень (Автом.); **a coon's age, coll.** – Best fried chicken I've tasted for a coon's age (Lewis) (букв. Це найкращі смажені курчата, яких я не їв цілу вічність); **at every turn** – He thinks he is failing, he thinks he is inadequate to life at every turn (Wilder) (букв. Він думає, що не пристосований до будь-яких вивертів цього життя).

Водночас слід зазначити, що такі ФО, як рік у рік, з року до року можна віднести до семантичної групи «Сприйняття тривалості часу», оскільки вони мають подібне значення, і до семантичної групи «Сприйняття послідовності часу» завдяки другому значенню посту-повості. Наприклад: Не раз, Україно, в жорстокім бою Ти кров проливала священну свою, Ти з року до року все вище росла (Рильський).

Для ФО в українській мові характерна розширена у кількісному плані семантична група (Порівняйте 281 ФО українській мові і 92 ФО в англійській мові, що покривають дане семантичне поле). Очевидно, ми маємо тут справу не з визначенням політичного життя країни, життя міста, ділової людини, але з обмеженим уживанням синонімічних груп на позначення органів тіла – голова, серця (яких значно бракує в англійській мові)

Також слід додати, що майже кожна п'ята – шоста ФО англійській мові має розмовний характер: as soon as maybe, at the drop of a hot, (it is) about time, all along, and there you are!, bright and early! тощо.

Висновки.

1. Семантична група на позначення швидкості часу в українській мові реалізується двома синонімічними рядами, які об'єднують 75 ФО, а в англійській мові – це група з 31 ФО.
2. Семантична група на позначення послідовності часу в українській мові нараховує ФО 4 синонімічних ряди (104 ФО), а в англійській – синонімічна група з 52 ФО.
3. Семантична група «Сприйняття тривалості часу» представлена двома синонімічними рядами зі 105 ФО в українській мові та 26 ФО в англійській, що об'єднані в одну синонімічну групу.
4. Вище зазначені групи в українській мові складаються з синонімічних рядів, а в англійській з синонімічних груп.

Джерела та література

1. Англо-український словник / Укладач К.Т. Баранцев. – К.: Радянська школа, 1969. – 1052 с.
2. Емирова А.М. Русская фразеология в коммуникативном аспекте. – Ташкент: ФАН, 1988. – 89 с.
3. Кальной И.И. Философия. Учебное пособие. – Симферополь: Бизнес – Информ, 2002. – 448 с.
4. Кунин А.В. Англо – русский фразеологический словарь. – 2-е издание., стереотип. – М.: Рус.яз., 2000. – 512 с.
5. Кунин А.В. Большой англо-русский фразеологический словарь – 5-е изд., перераб. и доп. – М. «Живой язык» 1998. – 944 с.
6. Кунин А.В. Курс фразеологии современного английского языка. – 2-е изд., перераб. – М.: Высш. шк., Дубна: Изд. центр «Феликс», 1996. – 381 с.
7. Мокиенко В.М. Славянская фразеология. – М.; ВШ, 1989. – 287 с.
8. Прадід Ю.Ф. Фразеологічна ідеографія (проблематика досліджень) / НАН України, Ін-Т української мови – К.; Сімферополь, 1997. – 252 с.
9. Фразеологічний словник української мови: В 2 кн. – К.: Наукова думка, 1993. – Кн. 1,2.